

ÎNCHEIERE

22 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Mariana Pitic

examinând admisibilitatea cererii de recurs depusă de către Grigori Buzgan, reprezentat de către avocatul Alexandru Levinschi,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Grigori Buzgan împotriva Primăriei orașului Durlești și Consiliului local Durlești cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 08 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Grigori Buzgan, reprezentat de către avocatul Alexandru Levinschi,

constată:

La data de 08 februarie 2019 Grigori Buzgan a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei or. Durlești și Consiliului local Durlești cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, în temeiul deciziei nr. 4/10 din 25 aprilie 1999 a Primăriei or. Durlești, i-a fost atribuit în arendă, pe un termen de 50 de ani, terenul de pământ, cu suprafața de 0,50 ha, pentru proiectarea și construcția unui complex sportiv, a clădirii administrative și a garderobei cu duș, a stadionului or. Durlești, a fost permisă vânzarea-cumpărarea terenului sub construcții cu suprafața de 0,50 ha, după darea în exploatare a obiectivului la prima etapă - garderobă și duș și i-a fost atribuit în folosință, pe un termen de 99 de ani, terenul ocupat de terenurile sportive - suprafața de 2,4 ha de fotbal, volei, alergări, aruncări, sărituri, etc., fără plată de arendă, dat fiind utilizarea acestuia de către locatarii or. xxxxx

A susținut că, în temeiul deciziei nominalizate, la data de 12 decembrie 2002 i-a fost eliberat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren, cu drept de folosință, cu suprafața de 0,5015 ha, în hotarele indicate în plan, numărul cadastral al terenului fiind xxxxx.

A menționat că, în temeiul aceleiași decizii, la data de 12 decembrie 2002 i-a fost eliberat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren, cu drept de folosință, cu suprafața de 2,4087, în hotarele indicate în plan, numărul cadastral al terenului fiind xxxxx.

A afirmat că, la data de 10 august 2018 s-a adresat la Primăria or. Durlești și Consiliul local Durlești cu cerere, fiind înregistrată cu nr. 2318/18, prin care a solicitat transmiterea în natură a terenului repartizat în folosință cu numărul cadastral xxxxx, iar prin răspunsul Primăriei or. Durlești din 19 septembrie 2018 a fost informat că, urmează să prezinte copia deciziei nr. 4/10 din 25 aprilie 1999 și actul de predare a terenului nominalizat.

A relevat că, ulterior, după primirea răspunsului menționat, prin cererea din 17 octombrie 2018, înregistrată la Primăria și Consiliul or. Durlești cu nr. 3098/18, a solicitat, ca în termen de 5 zile, să fie întocmit actul de transmitere în natură a terenului cu numărul cadastral xxxxx, avertizând că, în caz contrar, va fi nevoit să se adreseze unui inginer cadastral licențiat pentru perfectarea actului solicitat.

A notat că, în legătură cu faptul că, autoritățile sesizate nu au dat curs cererii nominalizate, a apelat pentru serviciile respective, la SC „Alvin-Patner” SRL, licențiată în domeniul lucrărilor cadastrale. Astfel, la data de 22 noiembrie 2018, cu participarea specialistului pentru reglementarea regimului proprietății funciare al Primăriei or. Durlești, Colomeț Alexandru, a managerului SC „Alvin-Patner” SRL, Bantaș Valeriu și a reprezentantului său, a fost efectuată identificarea bunului imobil, înregistrat în Registrul bunurilor imobile cu nr xxxxx. A declarat că, conform actului de constatare f/n din 22 noiembrie 2018, hotarele terenului cu numărul cadastral xxxxx cu suprafața de 2,4087 ha, se suprapun cu hotarele terenului cu numărul cadastral xxxxx f/n, cu suprafața de 3,7117 ha, înregistrat în RBI cu drept de proprietate privată.

A considerat că, i-a fost lezat dreptul de folosință asupra terenului cu numărul cadastral xxxxx cu suprafața de 2,4087 ha, atribuit în baza deciziei nr. 4/10 din 25 aprilie 1999. Or, dreptul de folosință nu poate fi exercitat fără transmiterea bunului imobil în natură, fapt ce se datorează autorității publice locale, iar la ieșirea la fața locului s-a constatat imposibilitatea transmiteri bunului imobil în natură.

A menționat că, la data de 21 decembrie 2018 s-a adresat către pârâți cu cerere prealabilă, însă nu a primit nici un răspuns.

A solicitat declararea ilegală a refuzului pârâților de a atribui în folosință un alt teren echivalent după suprafață, amplasare, destinație, (intravilanul localității) și mod de folosință celui cu numărul cadastral xxxxx, cu suprafața de 2,4087 ha, atribuit în baza deciziei nr. 4/10 din 25 aprilie 1999, obligarea pârâților de a-i restabi dreptul încălcat și de a-i atribui în folosință un alt teren echivalent, după suprafață, amplasare, destinație (intravilanul localității) și mod de folosință, celui cu numărul cadastral xxxxx, cu suprafața de 2,4087 ha, atribuit în baza deciziei nr. 4/10 din 25 aprilie 1999.

Prin hotărârea din 26 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani acțiunea depusă de către Grigori Buzgan a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 08 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de către Grigori Buzgan, reprezentat de către avocatul Alexandru Levinschi.

În susținerea opiniei sale, instanța de apel s-a bazat pe prevederile art. 221 alin. (2), 220 alin. (1) și 93 din Codul administrativ și a stabilit că, la data de 25 aprilie 1999, prin decizia nr. 4/10, Primăria or. Durlești i-a atribuit lui Grigori Buzgan în arendă, pe un termen de 50 de ani, un teren de pământ, cu suprafața de 0,50 ha, pentru proiectarea și construcția unui complex sportiv, a clădirii administrative și a garderobei cu duș, a stadionului or. Durlești (f. d. 14, 15). Conform extrasului din Registrul bunurilor imobile pentru efectuarea tranzacțiilor din 12 iulie 2018, terenul pentru construcții cu numărul cadastral xxxxx este înregistrat în baza Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543-XIII din 25 februarie 1998 și transmis în folosință lui Grigori Buzgan în baza titlului de

autentificare a dreptului deținătorului de teren xxxxx din 12 decembrie 2002 (f.d.16, 17, 19-21).

Totodată, instanța de apel a reținut că, conform actului de constatare nr. f/n din 22 noiembrie 2018, hotarele terenului cu numărul cadastral xxxxx , cu suprafața de 2,4087 ha se suprapun cu hotarele terenului cu numărul cadastral xxxxx , f/n, cu suprafața de 3,7117 ha, înregistrat în RBI cu drept de proprietate privată.

Instanța de apel a mai reținut că, conform art. 20 din Codul funciar, documentele ce confirmă drepturile deținătorilor de teren sunt: titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren, eliberat de autoritățile administrației publice locale în cazul atribuirii de către acestea a terenurilor proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale sau de către Agenția Proprietății Publice în cazul atribuirii de către stat a terenurilor proprietate publică a statului, certificatul de moștenire, contractul de vânzare-cumpărare, contractul de donație, contractul de schimb, contractul de arendă și altele, iar conform art. 21 din Codul funciar, deținătorii de terenuri nu au dreptul la folosința lor, inclusiv în condiții de arendă, pînă cînd primăria, în cazul atribuirii de către aceasta a terenurilor proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale, sau Agenția Proprietății Publice, în cazul atribuirii de către stat a terenurilor proprietate publică a statului, nu va stabili hotarele terenurilor în natură (pe loc). Astfel, repartizarea terenurilor de către autoritatea publică locală se finalizează cu stabilirea hotarelor în natură (pe loc), or, pînă în acest moment, beneficiarul dreptului de folosință asupra terenului vizat nu are dreptul de a-l folosi.

La fel, instanța de apel a stabilit că, la materialele dosarului nu sunt anexate probe care demonstrează că, din data emiterii deciziei nr. 4/10 din 25 aprilie 1999 și pînă în prezent, Primăria or. Durlești ar fi delimitat în natură hotarele lotului de teren, atribuit în folosință apelantului Grigori Buzgan, în temeiul deciziei nr. 4/10 din 25 aprilie 1999. Respectiv, apelantul nu este în drept de a folosi terenul atribuit în folosință.

Instanța de apel a menționat că, în speță, avînd în vedere că, apelantul nu a solicitat delimitarea în natură a terenului acordat în folosință la momentul emiterii deciziei nominalizate, ținînd cont de perioada îndelungată de timp scursă pînă la moment și reeșind din pretențiile înaintate în cauză, prin prisma normei de drept care stabilește că, la judecarea cauzei, instanța de judecată nu poate depăși limitele pretențiilor reclamantului, lipsește careva temei de fapt și de drept, care ar îndreptăți apelantul la atribuirea în folosință sa a unui alt lot de teren. Or, în acțiune, apelantul nu a formulat pretenții privind valorificarea dreptului său dobândit prin decizia nr. 4/10 din 25 aprilie 1999, iar legea nu prevede careva temeuri care ar îndreptăți apelantul să solicite atribuirea unui lot de teren în folosință, cu dreptul de ulterioară privatizare.

De asemenea, instanța de apel a reținut că, actul de constatare f/n din 22 noiembrie 2018 nu poate fi reținut ca probă, deoarece normele de drept din Codul funciar indicate stabilesc expres că, delimitarea în natură a hotarelor bunului atribuit în folosință se efectuează de către autoritatea publică locală și nu independent de către parte, din proprie inițiativă.

La data de 11 noiembrie 2019 Grigori Buzgan, reprezentat de către avocatul Alexandru Levinschi, a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii cu privire la admiera acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material și, anume, art. 93 și 220 din Codul administrativ.

A menționat că, instanța de apel, la examinarea cauzei, urma să aplice prevederile Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

A susținut că, instanța de apel, invocând prevederile art. 21 din Codul funciar, a ignorat faptul că, recurentul a solicitat intimațiilor stabilirea hotarelor în natură, însă i-a fost refuzat.

A afirmat că, din aceste motive, la data de 22 noiembrie 2018, cu participarea specialistului pentru reglementarea regimului proprietății funciare al Primăriei or. Durlăști, Colomeț Alexandru, a managerului SC „Alvin-Patner” SRL, Bantaș Valeriu și a reprezentantului recurentului, a fost efectuată identificarea bunului imobil, înregistrat în Registrul bunurilor imobile cu nr. xxxxx.

A relevat că, instanța de apel a aplicat eronat și prevederile art. 25 din Codul funciar.

A notat că, instanța de apel, aplicând prevederile art. 25 din Codul funciar, a constatat că, recurentul a pierdut dreptul de folosință asupra terenului atribuit de către intimați.

A declarat că, o decizie în sensul admiterii unei cereri a intimațiilor de retragere (pierdere) a dreptului recurentului de folosință și a terenului atribuit acestuia nu există. Mai mult decât atât, decizia nr. 4/10 din 25 aprilie 1999 este în vigoare și nu a fost anulată ori abrogată, producând efecte de la data emiterii acesteia.

Examinând admisibilitatea cererii de recurs, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la data de 08 octombrie 2019 și a fost notificată recurentului la data de 21 octombrie 2019, fapt confirmat prin scrisoarea anexată la materialele dosarului (f. d. 98, 99), respectiv, recursul depus de către Grigori Buzgan, reprezentat de către avocatul Alexandru Levinschi, la data de 11 noiembrie 2019, este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei de contencios administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul depus de către Grigori Buzgan, reprezentat de către avocatul Alexandru Levinschi, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții

Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul depus de către Grigori Buzgan, reprezentat de către avocatul Alexandru Levinschi, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de către Grigori Buzgan, reprezentat de către avocatul Alexandru Levinschi, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ și art. 270 din Codul de procedură civilă, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de către Grigori Buzgan, reprezentat de către avocatul Alexandru Levinschi, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Mariana Pitic